

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Mål och måluppfyllelse	4
Läsanvisningar.....	4
Sammanfattande bild av måluppfyllelse	6
Måluppfyllelse i perspektiv	7
Samhälle	7
Strategiskt mål: Ett livskraftigt län.....	7
Medborgare.....	19
Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god livskvalitet	19
Verksamhet.....	26
Strategiskt mål: Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	26
Ekonomi	32
Strategiskt mål: Långsiktig hållbar ekonomi.....	32
Ekonomisk redovisning.....	38
Avvikelse mot budget.....	38
Investeringar	40
Anslag 1:1 Regionalt tillväxtarbete	40
Ägarstyrning – bolagens verksamhet	41
BD Pop AB.....	41
Energikontor Norr AB	42
Filmpool Nord AB.....	43
IT Norrbotten AB	45
Investeringar i Norrbotten AB.....	46
Almi Företagspartner Nord AB	47
Arctic Business Incubator AB	48
Norrbotniabanan AB	48
Återrapportering av uppdrag från Run-planen.....	49
Regionala utvecklingsnämnden särskilda uppdrag från strategisk planen 2022-2024:.....	49

Sammanfattning

Årsrapporten redovisar händelser av väsentlig betydelse för 2022, ekonomiskt resultat, produktion och tillgänglighet samt måluppfyllelsen och förväntad utveckling.

Under 2022 har mycket av det regionala utvecklingsarbetet fokuserats kring projektet The North Sweden green Deal som är ett gemensamt historisk projekt och åtagande tillsammans med Region Västerbotten. För Norrbottens del är omfattningen ca 60 miljoner. Region Norrbotten har vi skrivit formella samverkansavtal med de kommuner som är direkt berörda av etableringarna, nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen. Vi har även konkretiserat samverkan med LTU, Norrbottens kommuner, Länsstyrelsen och Swedish Lapland visitors board. De fokusområden som projektet ämnar att arbeta med är Attraktionskraft, Kompetensförsörjning, Fysisk planering och Energisystem. Det är även värt att nämna att just vårt fokus på attraktionskraft – och härunder attraktiva gestaltade livsmiljöer, har skapat nya och helt avgörande samarbetsytor mellan näringslivs- och samhällsenheten och kulturenheten. En yta som även behöver bli starkare ute i våra kommuner. Projektet pågår fram till hösten 2023 och resultatmässigt kan vi konstatera att det enligt plan upparbetas kostnader i kommunerna och våra samverkansparter vilket i praktiken innebär att personer har anställts och att diverse aktiviteter genomförts. Kunskap byggs upp och delas. Tillsammans gör vi förflyttningar inom alla fyra arbetspaket.

Inom Näringsliv- och samhällsenheten har arbetet med färdigställandet av programmen för strukturfonderna uppgit mycket tid 2022 och just innan jul blev det klart med de sista besluten hos både regering och EU-kommissionen. Under hösten drog arbetet med utlysningar och behandling av ansökningar igång. Mobiliseringsarbetet under våren och den generellt positiva andan i länet kring framtiden bär således frukt. Tillsammans med länets privata och offentliga aktörer finns det god utsikt till att de nya, spännande och innovativa projekt och investeringar kan leda den regionala utvecklingen i Norrbotten framåt. Intresset är stort vilket speglar den framåtanda som håller på att slå rot i samhället överlag.

Inom Region Norrbottens kulturarbete har det under 2022 varit stort fokus på framtagandet av en ny Kulturplan. Kulturplan 2023-2026 fastställdes i regionfullmäktige den 12 oktober 2022. Ett stort arbete har pågått sedan hösten 2021 med att samla in, analysera och skriva fram en ny kulturplan. Region Norrbottens strategiska utvecklingsområden för kulturplaneperioden är gestaltad livsmiljö, kulturella kreativa näringar och digitalisering. Valet av områdena ligger i linje med den gröna omställningen av samhället, industrin och näringslivet där kulturlivet kan spela en avgörande roll för att locka nya människor att arbeta, bo och leva i Norrbotten. Ett tillhörande spel/workshopmaterial har tagits fram för att underlätta fördjupat arbete med kulturplanen för kommuner, kulturverksamheter och fria kulturskapare.

Under hösten 2022 fattades även beslut om en ny biblioteksplan som sammantaget stakar ut vägen för hur regionbiblioteket ska verka i åren 2023-2026.

Kulturenheten har uppdaterat villkor för verksamhetsstöd och riktlinjer för samtliga kulturstöd som Region Norrbotten hanterar. Ändringarna beslutades i Regionala utvecklingsnämnden i april 2022. Tack vara ambitiösa mål och bibehållen regional budgetram så har kulturrådet ökat det årliga anslaget 2022 till länet, vilket skapar än bättre förutsättningar för framtidens kulturyttringar.

En upphandling för översyn av övriga kulturstöd och uppföljning av dessa har gjorts. Public Partner KB erbjuds uppdraget under 2023. Kulturenheten finns från hösten 2022 på regionala utvecklingsavdelningens webbplats; utvecklanorrbotten.se

Kollektivtrafiken har under 2022 fortsatt haft det tufft i kölvattnet av pandemin med minskade biljettintäkter och höga bränslekostnaderna. Under 2023 ska arbetet med en ny trafikarta och ett nytt trafikförsörjningsprogram förhoppningsvis leda till en effektivare och mer förutsägbar kollektivtrafik – både ekonomiskt men också för länets resenärer.

Mål och måluppfyllelse

Resultaten för styrmått, kontrollmått och aktiviteter ger tillsammans en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de strategiska målen.

Läsanvisningar

I de följande avsnitten presenteras hur verksamheten bidrar till att uppnå målen i planen för den regionala utvecklingsnämnden (RUN).

Presentationen följer regionens styrmodell och är en beskrivning av verksamhetens resultat utifrån perspektiven Samhälle, Medborgare, Verksamhet och Ekonomi.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen.

Styrmått är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen.

Kontrollmått är kompletterande mått som ska bidra till värderingen av resultaten och utvecklingen av de strategiska målen.

Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått och kontrollmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även andra faktorer påverkar.

Bedömningen av styrmåten görs med färgmarkeringar och utvecklingspilar enligt nedan:

Om styrmåttet är ett nyckeltal eller liknande:

	Målet har uppnåtts	Definition: Resultatet ska vara lika med målet eller bättre
	Målet har delvis uppnåtts	Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet men når inte målet
	Målet har inte uppnåtts	Definition: Resultatet är som ingångsvärdet eller sämre
	Måttet bedöms ej för perioden	
	Förbättring	Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet
	Oförändrat	Definition: Resultatet är lika som ingångsvärdet
	Försämring	Definition: Resultatet är sämre än ingångsvärdet

Om styrmåttet är en aktivitet:

	Aktiviteten är slutförd
	Aktiviteten är påbörjad
	Aktiviteten har inte påbörjats
	Måttet bedöms ej för perioden

Sammanfattande bild av måluppfyllelse

Enligt beslutad RUN-plan för 2022-2024 ska samtliga mål följas upp vilket innebär att rapporten nedan omfattar perspektiven samhälle, medborgare, verksamhet samt ekonomi.

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Ekonomi	
Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått
Ett livskraftigt län	►	Trygg norrbottning med god livskvalitet	►	Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	►	Långsiktig hållbar ekonomi	►
	►				▲		▼
			►		▲		▲
	►				▲		
			►		▲		▲
	►				▲		
			▲		►		
					▲		
	▲		▲		►		▲
	▲						
	▲						

Måluppfyllelse i perspektiv

Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Strategiskt mål: Ett livskraftigt län

Strategiskt mål	Måluppfyllelse	Framgångsfaktor
Ett livskraftigt län		Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten
		Civilsamhället och kulturen är starkt levande
		Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap
		Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt
		Infrastruktur som möter morgondagens behov
		Beslut om nationell och EU-nivå är gynnsamma för länet och organisationen

Besked om flera etableringar och investeringar i länet under 2021 bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad och mynnar ut i flertalet nätverk som samverkan allt mer och på ett mer avancerat sätt. Under 2022 har fler företag aviserat att de planerar för etablering och arbetet med investeringar i infrastruktur och bostäder i många av länets kommuner planeras för att möta framtida behov. Kompetensförsörjning pekas ut som den största enskilda utmaningen för samhället i stort.

Framgångsfaktor: Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten	Antal kommuner med samarbete inom konstområdet	Bibehålla		➔
Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten	Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet	Bibehålla		➔
Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten	Aktivitet: Framtagande av nytt regionalt serviceprogram (RSP)	Påbörjat		
Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten	Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland	Bibehålla		➔

Antal kommuner med samarbete inom konstområdet

Livsmiljöer i Norr är en satsning inom arbetet med gestaltad livsmiljö och en fortsättning utifrån konferensen Livet mellan husen, som genomfördes i Boden i maj. Tre arkitekt- och konstkonsulter har fått i uppdrag under hösten 2022 att genomföra en kartläggning av var Norrbottens kommuner befinner sig kunskaps- och resursmässigt, utifrån begreppet gestaltad livsmiljö. Även över hur intresset för tvärsektoriella arbetsmetoder och att ta in konstnärlig kompetens i arbetet med samhällsomvandlingen ser ut. Kartläggningen syftar till att förstå hur kommunerna vill arbeta med frågorna och behovet av stöd. Utifrån kartläggningen ska en nulägesanalys göras som inkluderar metoder för ett långsiktigt utvecklingsarbete för kommunerna, utifrån ett regionalt perspektiv. Sju kommuner har deltagit i kartläggningen via digitala workshops och möten och sju kommuner har besökts för platsbesök och workshops. Resultatet presenteras i februari 2023.

Under våren 2023 planeras det för en andra konferens inom satsningen, Gestaltad livsmiljö i snörika samhällen, som kommer att genomföras på Aurora kultur och kongress i Kiruna 21-22 mars.

Arbetet med projektet Plats för konst, hur konst kan bli en del i byggandet av attraktiva livsmiljöer, har pågått i samarbeten med Boden, Gällivare och Luleå kommun under våren. Projekten redovisades i NSD under maj månad och har bland annat resulterat i reella uppdrag på Porsön i Luleå.

Norrbottnens museum har fortsatt samarbetet med Länsstyrelsen i Norrbotten och en utbildningssatsning för länets kommuner där plan- och bygglovshandläggare kompetensutvecklas i att hantera kulturvärden kopplat till plan- och bygglagen (PBL). Under slutet av 2022 och med fortsättning 2023 genomförs utbildningsinsatser för de kvarvarande kommunerna.

Kulturmiljöverksamhet har bedrivits inom länets samtliga kommuner. Denna verksamhet består i arkeologiska uppdrag såsom arkeologiska utredningar, besiktningar, undersökningar och även programverksamhet i form av föredrag och pedagogiska program. Under hösten och 2022 och med fortsättning 2023 upprättar Norrbottens museum en vård- och underhållsplan för Skogsbruks- och Flottningsmuseet i Storforsen. En omfattande digitaliseringssatsning pågår också på med fokus på att digitalisera museets samlingar i stor skala. Drygt 60 000 bilder och hela museets föremålsregistret har levererats till den nationella kulturarvstjänsten Kringla under året och finns även inom kort på den europeiska plattformen Europeana. Ett visualiseringsprojekt där fem kulturmiljöer i länet fotas, filmas och 3D-modelleras, för att tillgängliggöra dessa för de som inte kan besöka miljöerna fysiskt av olika skäl, pågår också. Under året har Norrbottens museum, som första länsmuseum i Sverige, även tillgängliggjort delar av samlingarna via Google Arts & Culture. Norrbottens museum ingår även i flertalet forskningsprojekt i regionen.

Norrbottnens museum utgör ett direkt stöd i kommunernas översikts- och fördjupade översiktsplanarbeten, dels genom Region Norrbottens interna översiktsplanegrupp samt genom direkt genomförande av kulturmiljöinventeringar, som är underlag till fördjupade översiktsplaner. Ett exempel är den kulturmiljöinventering som Norrbottens museum genomfört på uppdrag av Kalix kommun under hösten 2022. Under årets slut har museet även inlett samarbete med Bodens kommun om stöd kopplat till kulturmiljövärden med anledning av den samhällsomvandling som sker på grund av etableringen av H2 Green Steel. Norrbottens museum står även som sammankallande i Norrbottens kulturmiljönätverk som samlar aktörerna i länet som är verksamma inom området.

Framtagande av nytt regionalt serviceprogram (RSP)

En årlig handlingsplan med tydlig koppling till Regionala utvecklingsstrategin (RUS) är under upparbetande med förslag på åtgärder. ”Handlingsplan för ett servicerikt Norrbotten”, ska vara vägledande för de som arbetar med att utveckla och stärka servicen i Norrbottens gles- och landsbygd och ska ligga till grund för prioriteringar när det gäller finansiering av insatser inom detta område. Samverkan med kommuner, länsstyrelsen, näringsidkarna och civilsamhället är en förutsättning för en väl förankrad handlingsplan. I handlingsplanen säkerställs anpassning av stöden utifrån aktuella behov och för

att skapa ett hållbart och servicerikt Norrbotten.

Arbetet med att ta fram serviceprogram/handlingsplan för åren 2022-2030 påbörjades med en uppstartsträff den 19 april där kommunerna och Länsstyrelsen närvarade. Den 30 augusti genomfördes åter ett möte där kommunerna presenterade sina repsektive serviceplaner, om de har landsbygdsråd eller liknande, vilka prioriterade mål RSP:n ska ha, hur deras hemsändning fungerar, och liknande.

Det beslutades då även att bilda ett regionalt servicenätverk där Region Norrbotten, kommunerna och Länsstyrelsen ska ingå. Regionen ansvarar för att kalla till och leda fyra möten per år, där ett av mötena (i november) är till för att fastställa den årliga handlingsplanen för kommande år.

Sista mötet för året hölls i Kiruna den 1 december, där det beslutades att konkretisera ytterligare det Regionala serviceprogrammet till att bli årliga handlingsplaner med tydlig koppling till RUS. Handlingsplanen ska innehålla service- och trygghetspunkter (så kallade SOT-punkter) samt redogörelse över besök hos länets butiker och drivmedelsstationer på lands- och glesbygd.

Genomförandet av årets ”road trip” till länets dagligvarubutiker och drivmedelsstationer har resulterat i 45 besök. Kommunrepresentanter och/eller Länsstyrelsen deltog vilket skapade en viktig lärandesituation mellan regionala och lokal nivå och med företagen. Det resulterade i en god inblick i företagens situation och behov. Resorna uppmärksammades i lokalmedia, både radio och tv. Det går även att läsa mer om några butiksbesöken på facebook/Utveckla Norrbotten och Linked in/Utveckla Norrbotten, #Service-riktNorrbotten

Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland

Under perioden 22 01 01 till 22 12 31 har stöd enligt nedan beviljats till ”inlandet” som motsvarar stödområde stödområde 1 vilket är alla kommuner i länet förutom Piteå kommun och Luleå kommun. Region Norrbotten gör bedömningen utifrån tidigare års fördelning att stöden detta år följer gällande förordningar och är därmed inte annorlunda fördelat än tidigare år då mest stöd gått till landsbygd och glesbygd.

	Antal företag	Stödbelopp, mkr
	95	46,6
Andel av totalt beviljade stöd	76%	79%

Två exempel på beslut som har beviljats under perioden är:

Jockfall Turist & Konferensanläggning AB: Investeringen innebär fler stugor, större affärsdel för fiskematerial och souvenirer, utescen och kupol vid infarten till campingen. Investeringen möjliggör en expansion och gör verksamheten mer lämpad som en åretruntanläggning och bedöms medföra upp till två nyanställningar.

Tornedalens Tandvård AB: Etablering av privat tandvårdsklinik i Pajala. Etableringen möter en mycket stor efterfrågan hos lokal befolkning i glesbygd och investeringen avser anpassning och renovering av fastigheten samt inköp av inventarier. Investeringen kommer initialt att bidra till tre nya arbetstillfällen och förhoppningsvis inom snart framtid ytterligare 2-3 tjänster. Företaget kommer arbeta aktivt med att rekrytera ny arbetskraft från andra delar av landet till orten eftersom det råder stor brist på kompetens i Norrbotten.

Framgångsfaktor: Civilsamhället och kulturen är starkt levande

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Civilsamhället och kulturen är starkt levande	Antal aktiviteter som främjar samverkan med civilsamhället	Öka		

Antal aktiviteter som främjar samverkan med civilsamhället

Ett starkt civilsamhälle i Norrbotten bidrar dels till att skapa nytänkande lösningar för våra samhällsutmaningar, dels till att möjliggöra hållbar tillväxt och ett rikt kultur- och fritidsliv. Region Norrbotten finansierar Samforma som stärker idéburen sektor i Norrbotten och Västerbotten. Arbetet inom Samforma ska bidra till att stärka demokratin och öka delaktigheten i samhället.

Kulturenheten finansierar kulturmedel till det fria kulturlivet genom bland annat projektstöd. Under 2022 fördelades ca 5,5 miljoner till fria kulturskapare och föreningar i Norrbotten. Några exempel på projekt är:

- RFSL Luleå och norra Norrbottens län beviljades 100 000 kr för projektet Kultur och Pride 2022 som genomfördes på flera orter i länet.
- Norrbottens läns hemslöjdsförening beviljades 152 200 kr för projektet Midnight Sun Knit LAN, ett sticknings-LAN som genomförs sommaren

2023.

- Tornedalica beviljades 75 000 kr för projektet Tornedalica i digital form, för arbetet med att digitalisera sina publikationer och därmed göra dem tillgängliga för fler.
- Pop-kollo Norrbotten beviljades 61 798 kr för projektet sommarkollo, som vänder sig till unga tjejer och transpersoner i Norrbotten.

Framgångsfaktor: Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap	Antal företagsbesök	150		➔
Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap	Aktivitet: Framtagande av hållbarhetsverktyg	Prototyp		
Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap	Aktivitet: Ta fram ett klusterprogram	Utkast		

Antal företagsbesök

Företagsbesöken har både varit digitala och fysiska. Under året har bokade möten med 147 enskilda företag genomförts (84 kvinnor, 107 män). Vid sju tillfällen har deltagandet skett i allmänna informationsmöten med exempelvis Argentis i Arjeplog samt i samband med en Samisk finansieringsdag där ca 40 företag (ca 18 kvinnor, 22 män) medverkade. De digitala mötena är uppskattade bland företagen då de är effektiva och sparar tid. Möjlighet till uppföljningar via fysiska besök har begränsats under pandemin men under senare delen av 2022 har fysiska uppföljningar åter kunnat genomföras. Sex sådana uppföljningsbesök har genomförts. Övriga uppföljningar har gjorts av kontrollanter samt att företagen vid slutrekvisition skickat in dokumentation/slutrapport med fotografier.

Framtagande av hållbarhetsverktyg

Hållbarhetsverktyget Develoop har testats av olika användargrupper och en lansering av verktyget har gjorts. Hållbarhetsverktyget har finansierats av Europeiska Regionalfonden (EU) och Region Norrbottens statliga 1:1 medel. EU-projektet slutrapporterades till Tillväxtverket vid årsskiftet och finns nu tillgängligt på www.develop.se. Det digitala verktyget kommer att vidareutvecklas under nästa år tillsammans med kommunerna, Luleå tekniska universitet och Jämställdhetsmyndigheten.

Ta fram ett klusterprogram

Arbetet med att ta fram ett klusterprogram fortgår. Ett kluster är ett nätverk, med betoning på samspelet mellan aktörer från olika samhällssektorer - akademi, offentlig, privat och idéburen sektor.

En kartläggning har gjorts av fyra branscher som återfinns i Smart specialiseringsstrategin (S3). Syftet med den är att lära mer om hur samspelet fungerar mellan klustrets olika aktörer och synliggöra de hinder som finns för företagens utveckling. Kartläggningen visar att klustren varierar från bransch till bransch beroende på var i utbyggnadskedjan man befinner sig.

Nästa steg i klusterarbetet är att klustren tydliggör vilka utmaningar som finns fram till år 2030. Ett första utkast till klusterprogram, bör vara klart under år 2023.

Syftet med klusterprogrammet är att kluster-organisationerna ska utveckla samspelet mellan olika aktörer, bygga broar så att samspelet fungerar bättre, så att företagen kan utvecklas och bli starkare.

Klusterdokumentet ska ses som ett förtydligande av kluster-arbetet i S3.

Framgångsfaktor: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt	Aktivitet: Framtagning strukturbild	Arbetet är påbörjat		
Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt	Aktivitet: Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin	Regionen deltar i Nära mat 2.0		

Framtagning Strukturbild Norrbotten

Tidplanen för framtagandet av Strukturbild för Norrbotten är ändrad och planeras nu att integreras i nästa revidering av den regionala utvecklingsstrategin för att bidra med ett rumsligt perspektiv till det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet med framtagandet av underlag till strukturbildsarbetet för Norrbotten sker inom tematiska områden och utvecklingsprojekt, tex Hälsofrämjande samhällsplanering och Hållbar regional transportplanering.

Region Norrbotten samverkar med Norrbottens Kommuner, Länsstyrelsen, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och Trafikverket inom en mötesform som har fått namnet Samplanering Norrbotten. Samplaneringsgruppen möts digitalt ca 1 gång i månaden och stämmer av arbetet som pågår inom utvecklingsprojekt som berör fysisk planering.

Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin

Region Norrbotten medfinansierar och deltar aktivt i styrgrupper för projekt relaterade till Norrbottens livsmedelsstrategi Nära Mat. Den reviderade strategin, som gäller 2022-2030 samt tillhörande handlingsplan 2022-2025 föredrogs på och fastställdes av Regionala utvecklingsnämnden 1 mars. Under hösten har fokus legat på att få in livsmedelskedjan som en naturlig del i det regionala utvecklingsarbetet samt att Norrbottens livsmedelsstrategi - Nära mat ska få goda förutsättningar att genomföras och följas upp.

Aktiviteter har skett genom deltagande i styrgruppen för det projekt som samordnar arbetet med den regionala livsmedelsstrategin och handlingsplanen. Region Norrbotten har även funnits representerade i SAMLA:s forum för strategier, vilket utgör en samverkansplattform för kraftsamling mellan regionala och nationella stödaktörer inom livsmedelskedjan, där syftet är att uppnå en resursoptimerad och enkel tillgång till kapital, kunskap och stödnätrastruktur för livsmedelsföretag i och utanför sina egna geografiska områden.

Region Norrbottens Folkhälsocentrum är en aktiv part i arbetet med genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategis vision ”Mer Norrbottnisk mat på tallrikarna”, där insatser och aktiviteter i linje med visionen genomförs och kommuniceras i samverkan med andra lokala och regionala aktörer.

Sedan Piteå kommun tog över utbildningarna på Grans naturbruksgymnasium finansierar Region Norrbotten projektet Gröna Näringar. Detta i syfte att Grans Naturbruksprogram ska fortleva och skapa goda möjligheter för en fortsatt och konkurrenskraftig livsmedelsproduktion i Norrbotten som även bidrar till genomförandet av den regionala livsmedelsstrategin. Region Norrbotten är aktiv i styrgruppen.

För att främja livsmedelsförädlade företag har Region Norrbotten utformat ett särskilt företagsstöd, vilket initierats med bakgrund av genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategi. Andelen stöd som går till livsmedelsförädlade företag har sedan lanseringen av stödet ökat, vilket pekar på en god genomslagskraft och önskade effekter av stödet. Region Norrbotten har en god dialog med Länsstyrelsen, både strategiskt och i enskilda case för att ge en samlad och effektiv bild av det företagsfrämjande systemet i hela livsmedelskedjan.

Framgångsfaktor: Infrastruktur som möter morgondagens behov

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Infrastruktur som möter morgondagens behov	Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå	Säkerställa progress i arbetet		
Infrastruktur som möter morgondagens behov	Andel invånare som tackat ja till bredbands-erbjudande om 100 Mbit/s	83%		

Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå

I juni beslutade Regeringen om en ny nationell plan 2022-2033 för transportinfrastrukturen i Sverige där hela Norrbotniabanan, Umeå- Luleå, nu finns med. Planen innebär att sträckan Umeå-Skellefteå kommer att kunna byggas klart under planperioden medan ett färdigställande upp till Luleå dröjer till långt efter 2033 då målår för en färdig bana saknas.

Mellan Umeå- Dåva pågår bygget med målet att sträckan ska öppna för godstrafik till 2024. För sträckan Dåva- Skellefteå är järnvägsplanerna klara och målsättningen är att komma igång med mindre markarbeten under 2023. Mellan Luleå och Skellefteå har planeringsarbetet påbörjats och under 2023 inleds arbetet med att ta fram järnvägsplaner.

För infarten till Luleå C återstår fortfarande två möjliga korridoralternativ, ett östligt via Luleå Airport och ett västligt som följer väg E4 via Notviken och befintlig järnväg. I järnvägsutredningen har Trafikverket tidigare beslutat att banan ska i första hand gå via ett västligt alternativ men att det östliga alternativet finns kvar då det kan ge möjlighet till större regional utveckling. En särskild utredning pågår därför kring korridoren för östra infarten till Luleå C med anledning av de begränsningar som en bro innebär för vintersjöfarten och möjligheterna för en öppningsbar bro. Trafikverket väntas ta ett beslut om östlig eller västlig korridor under 2023.

Norrbotniabanan är numer en del av EU:s prioriterade stomnätskorridor Skandinavien-Medelhavet med målar för färdigställande till 2030 enligt TEN-T förordningen. För projekt kopplade till ett genomförande av TEN-T (transeuropeiska nätverket för transporter) finns fonden för ett sammanlänkat Europa, CEF, som ett viktigt finansieringsverktyg. Trafikverket koordinerar ansökningar om bidrag från fonden och i december 2022 beslutade regeringen att tillstyrka ansökningar för byggnation av tre delsträckor på sträckan Dåva- Skellefteå C. Även Malmbanan och Haparandabanan ingår i stomnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet och Haparandabanan är dessutom en del av stomnätskorridoren Nordsjö-Östersjökorridoren.

Region Norrbotten driver påverkansarbetet för Norrbotniabanan framförallt genom Norrbotniabanegruppens arbete som en intresseorganisation, Norrbotniabanan AB som en juridisk part samt Botniska korridoren som ett storregionalt samarbete för utvecklad infrastruktur i norra Sverige.

Utmaningar och frågeställningar

- Målar för färdigställande av hela banan saknas i beslutad nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2033.
- Avtal mellan staten och EU för medfinansiering med CEF, innebär att Norrbotniabanan ska vara färdigställd till 2030, som en del av EU:s stomnätskorridor.
- En intensifiering av ett färdigställande av Norrbotniabanan förutsätter både finansiering och effektiva tillståndprocesser där resursbrist identifieras som en risk. Även tillgång till resurser på konsult- och entreprenadmarknaden är en risk som kan påverka genomförandetakten.
- Planläggningsprocessen Skellefteå-Luleå innebär ett ökat behov av beredskap hos kommunerna som har en viktig roll, tillsammans med det regionala perspektivet för att skapa störst nytta av infrastrukturens utbyggnad. Kommunerna längs sträckan driver projektet Norrbotniabanans nyttoeffekter med medfinansiering från Region Norrbotten (1:1 medel).

Länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten får, genom anslag i nationell plan, extra medel för hantering av planläggningsprocessen av Norrbotniabanan.

- Trafikeringsupplägg för den framtida trafiken på banan och finansiering från regionerna. Anskaffning av fordon behöver planeras med lång framförhållning. Norrtåg AB arbetar med en tågstrategi för den framtida trafiken som inkluderar en trafikstart på Norrbotniabanan till Skellefteå i kommande trafikavtal samt hur trafiken mellan Skellefteå och Luleå ska utformas till dess att hela banan är färdigställd.
- När projektet Norrbotniabanan går in i en ny, produktionsinriktad fas, behöver frågan om hur regionerna ska formera sitt arbete funderas på. Hur länge finns det ett behov av att ha två organisationer, Norrbotniabanegruppen och Norrbotniabanan AB.

Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s

År 2025 ska hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband, 98 procent av hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s eller fiber i absoluta närheten. 99,9 procent ska ha tillgång till minst 100 Mbit/s och alla (100 procent) ska ha tillgång till minst 30 Mbit/s. Regeringens bredbandsmål för 2020 var att 95% av hushåll och företag ska ha tillgång till bredband på minst 100 Mbit/s.

Post- och telestyrelsens (PTS) årliga kartläggning av tillgång till bredband om minst 1Gbit/s redovisades i mars. I Norrbotten har nu över 90 procent av hushållen tillgång till snabbt bredband. En liten ökning jämfört med 2020. Kartläggningen visar på stora skillnader inom länet och att ingen enskild kommun når upp till målet. Luleå ligger bäst till med 97 procents tillgång, och Pajala sämst till med 67 procent.

Pandemin har visat på behovet att kunna arbeta hemifrån, ha distansundervisning, digital kontakt med vården eller bara umgås med nära och kära på distans. För det krävs bredband. Tillgång till snabbt och stabilt bredband är i själva verket nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på och verka från. Men fortfarande är det långt ifrån en självklarhet för många i länet.

Det nya statliga stödet för bredbandsutbyggnad 2022 var på 1,3 miljarder för hela landet. Enligt PTS hade enbart Norrbotten behövt en miljard kronor i stöd för att nå målet för 2025. Det behövs mer statliga pengar till detta då marknadskrafterna inte sköter utbyggnaden i glesbygd.

Regeringen har gett Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att verka för att de tre miljarder som tillförs myndighetens stöd för bredbandsutbyggnad från 2023, främst ska satsas på utbyggnad i områden som har särskilda utmaningar med låg utbyggnadsgrad av bredband.

De sju regionerna i norra Sverige välkomnar regeringens uppdrag till PTS och har lämnat ett gemensamt inspel till PTS och till departementet där de

förordar en modell som tar avstamp i en nedbrytning av bredbandsmålen på regional och kommunal nivå där de regioner och kommuner som har längst kvar till 2025-målet prioriteras. Man föreslår även att fördelningen av bredbandsmedel ska ske på regional nivå.

Framgångsfaktor: Beslut på nationell och EU-nivå är gynnsamma för länet och organisationen

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Beslut på nationell och EU-nivå är gynnsamma för länet och organisationen	Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	Handlingsplaner upprättas och progress fastställs		

Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor

Region Norrbotten har tillsammans med gruvkoncernen LKAB arrangerat aktiviteter i Almedalen i sommar under namnet Norra Scen. Syftet var att samla länets aktörer till ett gemensamt påverkansarbete och påverka nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling. Norra Scen var en mötesplats där seminarier, möten och diskussioner pågick under tre dagar under Almedalsveckan. Från länet medverkade bland annat Luleå tekniska universitet, Gällivare kommun, SSAB, Norrbottenregiongruppen, Invest In Norrbotten, Trafikverket, Luleå kommun, Swedish Space Cooperation, Piteå Science Park, North Sweden European Office, unga från Länsutvecklingsrådet, Pajala kommun, Student Consulting och H2 Green Steel. Tillsammans med riksdagspolitiker, ministrar, debattörer och influencers fyllde de programmet med seminarier på temat den gröna omställningen och dess möjligheter och utmaningar, samspelet mellan industri och samhället samt vad som krävs för att omställningen ska lyckas. Samtliga seminarier direktsändes och finns att se i efterhand på webbplatsen <https://utvecklanorrbotten.se/almedalen>

Region Norrbotten tar med jämna mellanrum fram positioner i aktuella påverkansfrågor genom Europaforum norra Sverige (EFNS). Under 2022 har det antagits tio positioner om:

- Förordning om restaurering av natur

- Utformning av EUs sammanhållningspolitik 2021-2027
- REPower EU
- EU:s industristrategi
- Insatser för att främja grön och digital omställning
- Avskogningsförordningen
- GBER artikel 27 hindrar innovationskluster
- Markanvändning och skogsbruk , LULUCF
- Kravet på additonalitet i förnybar vätgas, RED II
- EU:s transeuropeska transortnätverk TEN-T

Samtliga positioner finns att läsa på webbplatsen: www.europaforum.nu

Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) antog den 28 oktober en slutdeklaration och en position om maritima frågor. Region Norrbotten fick igenom flera ändringsförslag som stärker upp argumentationen gentemot EU inom frågor som infrastruktur, skogsnäring och fiske.

Medborgare

Perspektivet Medborgare beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att länets medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god livskvalitet

Strategiskt mål	Måluppfyllelse	Framgångsfaktor
Trygg norrbottning med god livskvalitet		Kommunikationer till, från och inom länet
		Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets
		Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling
		Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande
		Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering

Målet trygg norrbottning med god livskvalitet med framgångsfaktorerna, antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet samt utveckla Polarbibblo till ett nationellt centrum för barns berättelser och skapande på fler språk följs upp. Kulturinsatserna är i full gång och omfattande planer för året är färdigställda. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Framgångsfaktor: Kommunikationer till, från och inom länet

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Kommunikationer till, från och inom länet	Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanen	Följa resandeutvecklingen		➔
Kommunikationer till, från och inom länet	Aktivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten	Beslut om inriktning för ny organisation finns		
Kommunikationer till, från och inom länet	Kollektivtrafikens marknadsandelar	Inte minska		➔
Kommunikationer till, från och inom länet	Aktivitet: Utvecklade och samordnade transporter	Ökning		

Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanen

Under 2021 startade persontågstrafiken till Kalix och Haparanda med tre dagliga dubbelturer. Under 2022 är det möjligt att resa till Haparanda med en tidig morgontur, men för att trafiken ska bli riktigt attraktiv finns bl a behov av en senare eftermiddagstur från Haparanda mot Luleå. I dagsläget saknas dock ett fordon för att kunna köra trafiken i de bästa tåglägena åt båda hållen. Arbete med att utveckla trafiken pågår, och resandet under år 2022 har ökat i jämförelse med år 2021. Regionala kollektivtrafikmyndigheten deltar

aktivitet i ett projekt som drivs av Bothnian Arc för att etablera en gränsöverskridande persontågstrafik, vilket skulle öka resandet på sträckan Luleå-Haparanda ytterligare.

Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten

Frågan om en ny organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) är vilande efter att regionen och kommunerna enats om att arbeta vidare med den befintliga organisationsformen och utveckla ledning och styrning av förbundet. Ett mer långsiktigt arbete pågår genom att göra en översyn av förbundsordningen.

Kollektivtrafikens marknadsandelar

Enligt den senaste mätningen i Kollektivtrafikbarometern var marknadsandelen för Länstrafiken Norrbotten år 2021 fyra procent vilket är en fortsatt minskning jämfört med föregående år. Resandeminskningen beror på att pandemin pågick under hela år 2021, och innebär att resandemålet inte är uppnått. Under 2022 har dock en återhämning av resandet efter pandemin skett, i nivå med resten av Sverige.

Utvecklade och samordnade transporter

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har i samråd med Region Norrbotten, samtliga kommuner i länet, tillgänglighetsråd, besöksnäringen, företagarföreningar m fl. tagit fram ett förslag på ett trafikförsörjningsprogram som anger Norrbottens intention med kollektivtrafiken i länet. Uppdaterat Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Norrbottens län gick i augusti ut på remiss. En samordnad trafik är en viktig förutsättning för att genomföra det föreslagna trafikförsörjningsprogrammet.

Framgångsfaktor: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets	Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet	Bibehåll		

Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet

Konceptet för ungt arrangörskap, KulturCrew, har startat upp i Gällivare, Jokkmokk och Piteå. Utbildningar har genomförts under året och fler utbildningsdagar för alla unga medverkande genomfördes under Norrbottensmusikens utbudsdag. KulturCrew är ett samarbetsprojekt mellan Norrbottensmusiken och föreningen Arrangörer i Norr. Satsningen ska ge barn och unga kompetens, större ansvar och mer inflytande när det gäller kulturarrangemang och kulturaktiviteter i länet.

Kultur för unga är en webbplatsform som planeras att tas fram för att samla kulturutbud för barn och unga, företrädesvis turnerande kulturutbud från regionala och nationella producenter. Portalen ska synliggöra utbud och underlätta för kommuner och andra arrangörer i planering och inköp av kultur för barn och unga. En förstudie för Kultur för unga har genomförts under hösten samt ett förankringsarbete med länets kommuner och kulturinstitutioner. Under våren ska en styrgrupp kopplas till satsningen. Riksteatern Norrbotten har även fortsatt arbeta med ett nätverk för kommunernas kulturordnare, bland annat med fortbildning och gemensam planering. Kultursamordnarnätverket kommer följa arbetet med webbportalen.

Projektet Meän Ääni är inne på sitt sista projektår. Projektet innefattar en arrangörsdel där unga filmskapare har mentorer och tillsammans med dem skapar film, filmträffar och mötesplatser. Projektet ska avslutas med en kortfilmsturné som besöker alla kommuner i Tornedalen. Projektet har resulterat i filmföreningar som startat upp lokalt.

Framgångsfaktor: Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling	Aktivitet: se över regionens arbete med ung delaktighet och inflytande	Översyn genomförd, förslag framtagna		

Regionens arbete med ung delaktighet och inflytande

Region Norrbotten arbetar fortsatt med ung delaktighet genom Länsutredningsrådet (LUR) som är ett samråd med unga för stärkt delaktighet och dialog. Som en del av Region Norrbottens påverkansarbete deltog tre unga representanter från LUR i panelsamtal under Almedalsveckan 2022.

Kulturenheten höll, i samarbete med Länsstyrelsen, Luleå kommun och projektet Youth up North, en barnrättsdag den 29 november med temat barn och ungas delaktighet i samhällsutvecklingen och kulturen i norr. Unga deltagare från LUR och Meän Ääni deltog i programmet.

Det regionala barnrättsnätverket, ett samarbete mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten och Norrbottens kommuner, erbjöd under hösten tjänstepersoner och beslutsfattare i region, kommun och offentlig verksamhet en barnrättsstrategutbildning. Utbildningen hölls digitalt med fyra träffar från oktober 2022 och avslutas januari 2023.

Framgångsfaktor: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande	Antal kompetensförsörjningsinsatser som genomförs med koppling till länets hållbara omställning	3		
Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande	Aktivitet: Genomföra översyn av lärcentran i länet i syfte att säkerställa att de är rustade med ändamålsenlig teknik samt verka för att de erbjuder ett enhetligt utbildningsutbud	Planering		
Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande	Aktivitet: Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet	Framtagen		

Kompetensförsörjningsinsatser som genomförs med koppling till länets hållbara omställning

Ekosystemet inom kompetensförsörjning går idag inte att överblicka. Det innefattar nationella, regionala och lokala aktörer inom olika nivåer av utbildning och kompetensförsörjning. Under hösten påbörjades ett arbete för att kartlägga den nya industrins behov samt den befintliga arbetsmarknadens vad gäller yrkesroller, önskat antal, samt en tidslinje. I dialoger har framkommit ett behov av att regionen som neutral aktör tar fram sådana bilder i dialog med privata och offentliga aktörer. Syftet är förstärka samverkan genom delad syn på ekosystemet och på så vis kunna staka ut en gemensam färdväg för alla i systemet, att effektivare kunna bidra till den hållbara samhällsomställningen.

Inom ramen för ERUF-projektet North Sweden Green Deal har en mobilisering påbörjats av kompetensförsörjningsarbetet i samverkan med Norrbottens kommuner, Luleå tekniska universitet och projektägaren Region Västerbotten.

Dialoger har under året förts med (MYH) Myndigheten för yrkeshögskolan med anledning av den hållbara samhällsomställningen och de stora behov som finns i länet för anpassade utbildningar. Den 22 maj var regionen inbjuden till möte med ansvarigt statsråd och ansvariga nationella myndigheter. I augusti besvarades MYH:s årliga enkät kring behov av YH utbildningar. I svaret lyfte regionen specifikt fram nya typer av utbildningar inom de kulturella och kreativa näringarna samt en ledarskapsutbildning inom hållbarhet. Detta som ett led i att stärka kommunerna i deras arbete med attraktivitet, gestaltade livsmiljöer och diversifierad arbetsmarknad. Resultatet från MYH var ett flertal beviljade utbildningar inom regionen och inom redan etablerade yrken, dock inga av de ovan nämnda. Region Norrbotten har under hösten deltagit i en ny tillsatt arbetsgrupp med MYH för att stärka regionernas inflytande och myndighetens kompetens kring regionernas behov på arbetsmarknaden, vad gäller YH-utbildningar.

Dialoger har även förts inom arbetsgruppen Norra Sverige, som är en del av myndighetssamverkan inom kompetensförsörjning. Syftet med myndighetssamverkan är att förstärka dialogen mellan regioner och myndigheter. Dialog har förts kring behovet av mer anpassade utlysningar, utifrån kommunernas behov.

Översyn av lärcentra i länet

LINN2022 är ett samverkansprojekt finansierat av Skolverket som är inne på sitt tredje år, med syfte att utveckla lärcentrum i de 29 nordligaste kommunerna i Norrbotten och Västerbotten. Att skapa förutsättningar för likvärdig tillgång och möjlighet till utbildning och fortbildning, oavsett var man bor, är ett av målen med projektet.

De gemensamma aktiviteterna i projektet vänder sig till både lärare, rektorer, studie- och yrkesvägledare och projektledare som jobbar i verksamheterna. Projektet anordnar temadagar och temaveckor, dialogmöten med information och erfarenhetsutbyte, digitala och fysiska konferenser samt utbildningstillfällen. Projektet skapar förutsättningar för utbildning av språkombud inom vård- och omsorg och finansierar driften av de båda sajterna Studera i Norrbotten och Studera i Västerbotten.

I projektet North Sweden Green Deal är Arjeplogs pilotkommun för lärcentrum som multifunktionell mötesplats. Målet med insatsen är att, utifrån lokala behov, utforska hur lärcentrum kan vara ett nav i Arjeplogs kompetensförsörjningsarbete. Målet med att utforska lärcentrum som lokalt nav för kompetensförsörjning är att hitta bättre vägar mellan individ och arbetsmarknad med kommunal vuxenutbildning och lokalt näringsliv som de viktigaste aktörerna.

I projektet North Sweden Green Deal genomförs en förstudie med syfte att hitta öppningar och lösningar för att få till stånd praktikplatser och handeldare inom olika bristyrken, bland annat sjuksköterskor.

Regionala kompetensförsörjningsrådet

Det regionala kompetensrådet - håller ihop arbetet med länets kompetensförsörjning med speciellt fokus på den hållbara samhällsomställningen. Dess medlemmar omfattar offentliga och privata aktörer som representerar kust- och inland likväl som norr och söder i regionen.

Rådet utgör en referensgrupp för ERUF-projektet The North Sweden Green Deal för arbetspaketet Kompetens.

Framgångsfaktor: Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering	Utveckla Polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på fler språk	4		

Utveckla Polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på fler språk

Arbetet med att etablera Polarbibblo som nationellt centrum för barns berättelser och skapande på fler språk har löpt på under året. Två rekryteringar som finansierats med förstärkningen av statliga medel via kultursamverkansmodellen har genomförts. Dialoger har förts med intressenter och representanter för språken inom uppdraget med att utreda Polarbibblo som ett resursbibliotek för de nationella minoriteterna och urfolket samerna. Kungliga biblioteket har tilldelat verksamheten ett förnyat uppdrag under 2023, bland annat för en förlängning av den påbörjade förstudien om utveckling av aktiviteter på sverigefinska. Ytterligare tid behövs för samtal med målgrupper och parter som arbetar med skriv- och läsfrämjande verksamhet och språkitalisering. Planering av förstudie för utveckling av romani chib har påbörjats.

Verksamhet

Perspektivet Verksamhet beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategiskt mål: Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Strategiskt mål	Måloppfyllelse	Framgångsfaktor
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan		Struktur för samverkan med andra aktörer
		Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program
		Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet

Målet behovsstyrd regional utveckling i samverkan följs upp med framgångsfaktorerna, framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan, samt översyn av processen för kulturstöd med förslag på åtgärder för förbättrad effektivitet och kontroll. Kulturrenheten har uppdaterat villkor för verksamhetsstöd och riktlinjer för samtliga kulturstöd som Region Norrbotten hanterar. Ändringarna beslutades i Regionala utvecklingsnämnden i april 2022. En upphandling för översyn av övriga kulturstöd och uppföljning av dessa har gjorts. Public Partner KB erbjuds uppdraget under 2023.

Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare med anledning

av de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Den utökade ramen om 6,5 miljoner till avdelningen kommer innebära nyanställningarna vilket ämnar till att förstärka arbetet med att stödja den regionala utvecklingen hos länets privata och offentliga aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps.

Framgångsfaktor: Struktur för samverkan med andra aktörer

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Struktur för samverkan med andra aktörer	RUS-konferens Utveckla Norrbottens genomförs en gång per år	1		➔
Struktur för samverkan med andra aktörer	En kulturkonferens genomförs årligen	1		⬆
Struktur för samverkan med andra aktörer	Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommuner inom våra områden (tex samverkansavtal)	Minst en satsning per kommun		⬆

RUS-konferens Utveckla Norrbottens genomförs en gång per år

Den årliga RUS-konferensen Utveckla Norrbotten har skjutits fram under 2020-2022 på grund av pandemin. Den kommer att genomföras under slutet av 2023.

En kulturkonferens genomförs årligen

Den 25 maj genomfördes konferensen Livet mellan husen kopplat till gestaltade livsmiljöer av Region Norrbotten och Bodens kommun. Den utforskade hur arkitektur, form, design, konst och kulturarv ska få en tydligare roll i samhällsbygget utifrån den utveckling som pågår i Norrbotten. Konferensen hade 100-talet deltagare och kommer att få en uppföljande konferens i på

Aurora kultur och kongress i Kiruna i mars 2023. Temat för den blir gestaltad livsmiljö i snörika samhällen.

Inom samverkan Kultur i Norr kopplat till norrlänens gemensamma kulturpositionsapper genomfördes en digital kulturkonferens den 24 oktober under rubriken Kulturting Norr 2022: Tillgång. Hållbarhet. Delaktighet. Hur utvecklar vi möjligheterna att skapa, sprida, ta del av och utveckla kultur som navet för hållbar samhällsutveckling. Målgrupp för dagen var kulturskapare, aktörer inom kulturområdet, tjänstepersoner och förtroendevalda.

Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommunerna

Inom ERUF-projektet North Sweden Green deal planeras insatser i samverkan med kommunerna i Norrbotten i samband med industrins stora investeringar. Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå och Piteå kommun har avsatta samverkansbudgetar för fysisk planering och energi. Alla kommuner i länet får del av insatser som har koppling till arbetspaketen attraktion, kompetensförsörjning, fysisk planering och energi.

Framgångsfaktor: Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program	Framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan	2 planer		↑
Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program	Uppföljning av finansieringsstrategin	Översyn		→
Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program	Uppföljning av RUS indikatorer	Uppföljning		↑
Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program	Uppföljning av Smart specialiseringsstrategi	En uppföljning och analys		→

Framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan

Region Norrbotten har under våren 2022 fortsatt arbetet med dialoger och samråd med syftet att samla in underlag till ny kulturplan. Dialogerna har utgått från frågeställningar om områden som behöver prioriteras, om regional och interkommunal samverkan samt om den regionala kulturplanens funktion. Enskilda dialoger har genomförts med samtliga 14 kommuner. Dialogmöten har också hållits med de enskilda konstarna där professionella kulturskapare har deltagit. Särskilda samråd har hållits med representanter för KLYS, civilsamhället, länsungdomsrådet, folkbildningen, Länsstyrelsen, museerna samt nationella minoriteter och urfolket samerna. Totalt 30 dialoger och samråd har genomförts i arbetet med ny kulturplan. Det som framkommit i dialogerna har sammanställts, bearbetats och lyfts i kulturberedning samt återförts till kommunerna. Med detta som grund har kulturplanen formats med innehåll och mål.

Utkast till Kulturplan för Norrbotten 2023-2026 hade remisstid 5/5 – 17/6 2022. 40 remissinspel inkom från olika aktörer som kommuner, bransch- och intresseorganisationer, centumbildningar, institutioner, partier, föreningar samt enskilda personer och professionella kulturskapare. Remissinspelen har analyserats och tagits i beaktande i planen. Kulturplan 2023-2026 beslutades i Regionala utvecklingsnämnden den 27 september 2022 samt i regionfullmäktige den 12 oktober 2022.

Ett förslag till en ny regional biblioteksplan för 2023-2026 arbetades fram av regionbiblioteket i samarbete med Norrbottens museum och Enheten för forskning och utbildning. Planen antogs av regionfullmäktige i december 2022. Biblioteksplanen utgår från lagar, nationella och regionala styrdokument, de nationella kulturpolitiska målen och Kulturplan för Norrbotten 2023-2026. Regionbibliotekets insatsområden för den kommande planperioden är Bibliotekssamverkan och digitalisering, Demokrati och delaktighet, Litteratur och läsfrämjande och Polarbibblo. Under året processledde även regionbiblioteket ett arbete inom den regionala bibliotekschefsgruppen med en handlingsplan för digital transformation. På grund av det omfattande arbetet med byte till nytt bibliotekssystem och webb fick arbetet med handlingsplanen pausas, det återupptas under 2023.

Uppföljning av finansieringsstrategin

Översyn av finansieringsstrategin påbörjas under senare delen av 2023.

Uppföljning av RUS-indikatorer

Den regionala utvecklingsstrategin planeras revideras med start under 2023. Befintliga indikatorer ses över, och även behov av nya indikatorer, bland annat för att kunna mäta och följa upp insatser för attraktivitet och hållbar utveckling. Revideringen av den regionala utvecklingsstrategin ska även utgå från Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030.

Covid-19 pandemin har haft en stor inverkan på utvecklingsinsatserna inom kultur, näringsliv och samhällsplanering. Arbetet har fokuserats på att ställa om utifrån rådande omständigheter med inställda och framflyttade aktiviteter och med nya arbetssätt och lösningar. Hur pandemin påverkat verksamheternas möjlighet att nå långsiktiga mål och att arbeta i linje med den regionala utvecklingsstrategins förslag till åtgärder har därför varit svårbedömt. Under 2023 beräknas aktiviteter kunna återstartas och vissa framskjutna insatser kommer kunna genomföras.

En av de största utmaningarna är att vända befolkningsutvecklingen i Norrbotten. En livskraftig region är en av målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin. Indikatorn för att nå målet är att vi ska vara 260 000 invånare år 2030. Med de kommande industrietableringarna i länet finns starka skäl för en bättre befolkningsutveckling än SCB prognostiserar. Region Norrbotten har tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten, Arbetsförmedlingen och Norrbottens kommuner därför beställt statistiska scenariobeskrivningar utifrån kommunernas egna planeringsmål samt den av Regeringen utsedda särskilda samordnarens bedömning. Förändringstrycket kring grön omställning utmanar regionalt och lokalt policyarbete så väl som kommuners strategiska planeringsarbete.

Nya krav ställs på helhetssyn, samverkansprocesser, balanserade avvägningar och prioriteringar. Av stor vikt är inte minst ett integrerat perspektiv på hållbarhet (ekologiskt, socialt och ekonomiskt) i planeringsprocesser kring näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och infrastruktur. En beskrivning och analys de territoriella förutsättningarna i olika delar av regionen som kan ligga till grund för arbetet har påbörjats.

Länstransportplanen 2022-2033

Länstransportplanen omfattar en period på tolv år och revideras vart fjärde år. Processen för att ta fram en länstransportplan för perioden 2022-2030 har pågått sedan 2020 och under perioden 15 december 2021-28 februari 2022 har ett remissförslag funnit tillgängligt för synpunkter. Med utgångspunkt i inkomna synpunkter har ett planförslag tagits fram och antagits i regionala utvecklingsnämnden inför redovisning till regeringen 30 april 2022. I juni beslutade regeringen om nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2033 och därmed även slutgiltigt beslut om ekonomiska ramarna för länstransportplanerna. Länstransportplanen för Norrbotten 2022-2033 med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning och social konsekvensanalys har därefter fastställts av regionfullmäktige den 12 oktober.

Uppföljning av Smart specialiseringsstrategi

Region Norrbotten fortsätter arbetet med att implementera Smart specialiseringsstrategin genom klusterarbetet som Region Norrbotten driver i samverkan med utvecklingsaktörer i Norrbotten genom ERUF-projektet LOKET. Trots att projektet kom igång sent på grund av pandemin så går projektet framåt och tack vare digitala träffar har projektet kunnat hämta igen tiden

som missades vid projektstarten. Ökad kunskap hos klusterledare har uppnått och relevanta ämnen har avhandlats som exempelvis ”Att lyckas leda i samverkan”.

Region Norrbotten har även utvecklat ett nytt sätt att arbeta med näringslivet genom det av Vinnova finansierade projektet ”Ljuset från den gröna omställningen” (LUX). En ny plattform som benämns Näringslivets aktörer har startats upp där deltagarna drar nytta av varandras kunskaper och utvecklar sina processer utifrån behov att få ökade kunskaper kring en fråga och utveckla sin verksamhet. Mötesplatsen används även som en informationskanal till aktörerna, som till exempel när Energimyndigheten informerar om affärsfrämjande verksamhet och exportfrämjande program.

Arbetet med att implementera arbetet med S3 plattformarna har fortsatt. Engagemanget bygger på två delar där den ena är att plattformen ska samla kunskap, erfarenheter och expertis kring smart specialisering och utveckla verktyg samt arrangera årliga konferenser för beslutsfattare. Den andra delen är att öppna möjligheter för regionens aktörer att delta och få tillgång till finansiering från exempelvis forskningsprogrammet Horisont Europa. Smart specialisering är centralt inom EU:s sammanhållningspolitik och alla medlemsstater ska ha en Smart specialiseringsstrategi för att kunna använda sig av EU:s regionalfondsmedel samt för Interreg programmen. Plattformen erbjuder vägledning för beslutsfattare om hur innovationsstrategier bäst utvecklas och implementeras, samt ger information om andra relevanta EU-projekt och webbverktyg rörande innovation, forskning och företagande.

Framgångsfaktor: Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet	Aktivitet: Översyn av processen för kulturstöd med förslag på åtgärder för förbättrad effektivitet och kontroll	Översyn är genomförd, åtgärder är vidtagna		
Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet	Aktivitet: Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas	Anvisningarna är framtagna och används		

Översyn av processen för kulturstöd

Under våren gjordes en revidering av riktlinjer och villkor kopplat till stöd inom kultur- och fritidsområdet. Ansökning och ärendehantering av verksamhetsstöd har införlivas i ansökningssystemet Min ansökan/Nyps vilket ska förenkla arbetet med uppföljning, bidra till ökad spårbarhet, minska personberoende samt minska administration och arbetsmoment i hanteringen av verksamhetsstöd. Från och med årets ansökan 2022 har möjlighet till flerårigt verksamhetsstöd införts.

En översyn har gjorts rörande behov av resurser kopplat till arbetet med hantering av samtliga kulturstöd, från ansökan till slutredovisning inklusive kontroller. Översynen har legat till grund för resurstillsättning. En upphandling för tillsättningen har gjorts och det blir Public Partner KB som erbjuds uppdraget. Uppdraget för Public Partner KB ska genomföras i tre steg mellan januari – juni 2023.

Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas

Anvisningarna för projektstöd har tidigare reviderats med förändringslogik och stöd för hållbarhetssäkring. Detta har kompletterats med uppdatering av beredningsmötenas föredragningsmall gällande hållbarhet samt uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin. Ett verktyg som ska vara stöd för projektsökande i hållbarhet är under framtagande.

Anvisningarna för handläggning av de regionala företagsstöden är under revidering i syfte att göra företagsstöden mer hållbara och hållbarhetsintegrera bedömningsprocesserna. Revideringen genomförs inom ramen för projektet Vägar till hållbar regional utveckling och synkroniseras med Tillväxtverkets nationella uppdrag med hållbara företagsstöd samt med Region Norrbottens regionalfondsprojekt Develoop, där trettio företag deltagit i framtagningsprocessen av ett hållbarhetsverktyg med fokus på jämställdhet.

Ekonomi

Perspektivet Ekonomi beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Strategiskt mål: Långsiktig hållbar ekonomi

Strategiskt mål	Måluppfyllelse	Framgångsfaktor
Långsiktig hållbar ekonomi		Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar
		Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar

Strategiskt mål	Måluppfyllelse	Framgångsfaktor
		Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet
		Kostnadseffektiv verksamhet
		Mobilisera externt utvecklingskapital

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Vakanta tjänster inom kulturen har medfört att de inte kunnat bedriva ordinarie verksamhet fullt ut, vilket resulterar i ett överskott till perioden. Även en genomlysning av kulturinstitutionerna gjordes under våren vilket ledde till att beslut om strategiska satsningar inte kunde göras under större delen av året då verksamheterna inväntade resultat av genomlysningen.

Differensen mellan länstrafikens budget och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss har korrigerats under året med 26,5 miljoner. Trots det har inte Länstrafiken klarat av att hålla sina ekonomiska ramar och har därför under hösten 2022 fakturerat Region Norrbotten för sitt prognosticerade underskott för 2022 om 20,5 miljoner kronor.

Framgångsfaktor: Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar	Budget hålls	Alla verksamheter		

Framgångsfaktor: Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar	Budget hålls	Budget hålls		

Kulturinstitutionerna

Överskottet inom kulturinstitutionerna och kulturbidrag är främst kopplat till vakanta tjänster inom kulturenheten men även inställda evangemang och utställningar i början av året ger en positiv avvikelse.

Länstrafiken i Norrbotten

Under 2022 gjordes en korrigering av budget mellan Länstrafiken och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss med 26,5 miljoner. Trots detta klarade inte Länstrafiken att hålla sina ekonomiska ramar och RKM har därför inkommit med en faktura för prognosticerat underskott 2022 för Regionens del med drygt 20,5 miljoner. Den största avvikelsen härrör till trafikunderskott (forfarande stigande kostnader för trafikavtalen i kombination med för få resenärer) på så väl lokala- som stomlinjer men även ökade drivmedelspriser och andra omvärldsfaktorer har lett fram till den negativa avvikelsen.

Framgångsfaktor: Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet	Antal satsningar som syftar till att bibehålla/öka befolkningen och bidra till attraktiva livsmiljöer	6		
Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet	Aktivitet: Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer	Påbörjat		

Satsningar som syftar till att bibehålla/öka befolkningen och bidra till attraktiva livsmiljöer

ERUF-projektet North Sweden Green Deal har haft två nätverksträffar under året med stor uppslutning från hela länet. (SLVB) Swedish Lapland Visitors Board samverkanspart i projektet har från hösten lett arbetet med 14 individuella processer, en per kommun med fokus på att förstärka deras digitala och fysiska mottagarkapacitet samt attraktionskraft. En process drivs även för framtagande av en gemensam bild av länet att användas vid mässor. Parallellt drivs även en process med hjälp av insamlad data från SLVB:s ordinarie verksamhet och system, med syfte att få redan intresserade turister och besökare att bli invånare i form av ny arbetskraft eller som studenter. Arbetet beskrivs som en social innovation med kommunerna i fokus och har rönt stor uppmärksamhet nationellt men även internationellt av OECD.

Attraktion och gestaltade livsmiljöer är en nyckelfaktor för att attrahera nya människor att flytta till Norrbotten samt att få de som redan finns här verkamma i såväl den nya industrin som i den befintliga arbetsmarknaden.

Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer

I augusti överlämnade Luleå tekniska universitet, Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser sitt forskningsuppdrag kring Attraktiva livsmiljöer, på uppdrag av Region Norrbotten. Rapporten belyser delar av kommunernas befintliga och önskade behov kring attraktiva livsmiljöer. Materialet ovan kommer att utgöra en grund för fortsatt arbete med gestaltade och attraktiva livsmiljöer.

Framgångsfaktor: Kostnadseffektiv verksamhet

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnadseffektiv verksamhet	Aktivitet: Översyn av regionens verksamhetsbidrag	Översyn genomförd		

Översyn av regionens verksamhetsbidrag

Avdelningen har initierat och genomfört ett arbete med översyn av verksamhetsstöd gällande kultur- och fritidsorganisationer, pensionärsföreningar samt hälso- och sjukvårdskompletterande verksamheter. Revidering har gjorts av riktlinje och villkor kopplat till stöd för kultur och fritidsområdet. Syftet är att förenkla för såväl sökande som vid beredning och beslut samt tydliggöra Regionala utvecklingsnämndens intentioner och ambitioner med stöden. Från och med 2023 införs möjligheten till fleråriga verksamhetsstöd.

Ett nytt ansöknings- och beredningsförfarande har tagits fram för ansökan om verksamhetsstöd. Tillväxtverkets Min ansökan/NYPS har införts vilket innebär att Region Norrbottens projekt- och verksamhetsstöd därmed hantearas i samma ansöknings- och ärendehanteringssystem. Det nya ansökningsförfarandet har implementerats under våren och verksamhetsstöden kommer att beredas och handläggas under hösten. Som ett led i utvecklingsarbetet kommer nya rutiner och mallar att tas fram för beslut och ansökan om utbetalning av verksamhetsstöd. En uppföljning och utvärdering av ansökningsförfarandet kommer att ske under 2023.

Framgångsfaktor: Mobilisera externt utvecklingskapital

Framgångsfaktor	Styrmått	Mål	Måluppfyllelse	Utveckling
Mobilisera externt utvecklingskapital	Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrona (ERP och 1:1)	3		

Framgångs-faktor	Styrmått	Mål	Måluppfyl-lelse	Utveckling
Mobilisera ex-ternt utveckl-ingskapital	Aktivitet: Genomföra EU-projekt i sam-verkan med Region Väster-botten	Arbete pågår		
Mobilisera ex-ternt utveckl-ingskapital	Antal yttran-den, artiklar etc för införandet av regionala naturresursav-gifter	5		

Regionala medel (hur mycker ger en satsad skattekrona (ERP och 1:1)

Statliga 1:1-medel prioriteras vid uppväxling av EU-medel och varje avsatt krona ger där ytterligare tre kronor i stöd. Varje avsatt krona till egna regionala medel(ERP) ger ytterligare en krona i stöd.

EU-projekt i samverkan med Region Västerbotten

The North Sweden Green Deal är ett gemensamt projekt mellan Region Västerbotten, Region Norrbotten, Skellefteå, Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå och Piteå kommun samt Länsstyrelsen i Norrbotten, Norrbottens kommuner, Luleå tekniska universitet och Swedish Lapland Visitors Board AB. Utöver ovan nämnda samverkansparter är resterande kommuner berörda av projektet genom delaktighet kring attraktion och mottagarkapacitet samt kompetensförsörjning. Projektet ska stötta övre Norrlands kommuner och samhällen i den omställning och nyindustrialisering som sker. Syftet är att bygga kapacitet i regioner och kommuner samt att mobilisera inför kommande strukturfondsperiod.

För Norrbottens aktörer är projektet uppdelat i fyra arbetspaket: Attraktion, Kompetens, Fysisk planering samt Energi. Utöver dessa finns ett Region-gemensamt arbetspaket där Region Norrbotten och Region Västerbotten ska lyfta gemensamma utmaningar, lärdomar och analyser.

Regionala naturresursavgifter

Under våren 2022 tillsatte regeringen en särskild utredare med kommittédirektiv (Dir. 2022:27) om att stärka incitamenten till kommuner och lokalsamhällen för utbyggd vindkraft. I direktiven står det bl.a. att utredaren ska lämna förslag till system för att kompensera dem vars omgivning påtagligt påverkas av vindkraftsutbyggnad. Utredningen ska redovisas senast den 31 mars 2023. Denna utredning kan delvis ses som ett resultat av utredningen En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53), som lämnades till rege-

ringen i juni 2021 och där det föreslås att ett system för ekonomisk ersättning till kommuner eller lokalsamhällen utarbetas för att kompensera för att omgivningen påverkas.

Den nyligen avslutade Utredningen om hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral (SOU 2022:56) har bland annat haft i uppdrag att analysera hur kommuner, regioner och andra berörda kan få större andel i det värde ett projekt genererar. I direktiven för utredningen står det dock att de förändringar som föreslås inte ska innebära att det totala skattetrycket på gruv- och mineralnäringen ökar eller att investeringsklimatet försämras och om förslagen kan förväntas leda till intäktsminskningar eller kostnadsökningar för det allmänna, ska utredningen föreslå hur dessa ska finansieras. En övergripande slutsats från utredningen är att en hållbar försörjning inte kan åstadkommas enbart genom regelförändringar och förändrade prövningsprocesser, utan det behövs insatser även inom andra områden. Det handlar bland annat om organisation, strategisk styrning, kunskapsförsörjning och ökad lokal nytta. Region Norrbotten har haft en representant i utredningens expertgrupp.

Även nationell media har sedan förra årsrapporten tagit upp frågan om ekonomisk återföring till de områden där naturresurserna utvinns vilket delvis kan ses som ett resultat av den ökande nivån av markanvändningskonflikter som uppmärksammas på grund av förslagen på utbyggnad av vindkraft och behovet av nya gruvor. Detta har skett både på nyhetsplats och i debattartiklar.

Ekonomisk redovisning

Avvikelse mot budget

Regionala utvecklingsnämnden genererar ett överskott om 6,7 miljoner kronor. Årsresultatet är långt bättre än prognosen per augusti. Under 2022 gjordes en korrigering av budget mellan Länstrafiken och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss med 26,5 miljoner. Trots detta klarade inte Länstrafiken att hålla sina ekonomiska ramar. Länstrafiken har under 2022 haft ett tufft år ekonomiskt där ökade drivmedelspriser, minskat antalet resenärer samt andra omvärldsfaktorer påverkat dess ekonomi negativt. RKM har under hösten 2022 fakturerat Region Norrbotten för prognosticerat underskott 2022 för Länstrafiken om drygt 20,5 miljoner. Dessa 20,5 miljoner ingår i årsresultatet för 2022. En kreditering av 2021 års underskott med drygt 8 miljoner gjordes under 2022 och ingår också i utfallet. Korrigering av det fakturerade prognosticerade underskottet för 2022 kommer att ske under våren 2023 när Länstrafikens årsbokslut är upprättat. En ofördelad budget, större överskott gentemot prognos per augusti inom samtliga institutioner inom kulturenheten samt näringslivsutveckling gör att den totala budgetavvikelsen landar på ett plus om 6,7 miljoner vid årets slut.

Överskottet inom kulturinstitutioner beror främst av vakanta tjänster men också att början av året präglades av pandemin med inställda evenemang och utställningar. Inom kulturbidrag har ramökning om 10 miljoner som inkom våren 2022 inte kunnat omhändertas fullt ut då kulturenheten haft många vakanta tjänster vilket ger en positiv budgetavvikelse på nästan 3,9 miljoner. Inom näringslivsutveckling har en återbokning av intäkter för avslutade projekt lösts upp vilket ger en positiv budgetavvikelse.

(Mnkr)	Utfall 2022-12-31	Årsbudget 2022	Avvikelse mot budget 2022
Verksamhetens intäkter	484,4	446,4	+38,0
Varav regionbidrag	369,9	369,9	0,0
Varav Statens kulturråd ¹⁾	63,7	58,7	+5,0
Varav övriga intäkter ²⁾	50,8	17,8	+33,0
Verksamhetens kostnader	-476,0	-445,6	-31,3
Varav personalkostnader ³⁾	-50,6	-52,3	+1,7
Varav lokalhyra intern	-7,1	-7,1	0,0
Varav internhyra extern	-4,3	-4,8	0,5
Varav lämnade bidrag ⁴⁾	-351,5	-330,6	-20,9
Varav övriga kostnader ⁵⁾	-63,4	-50,8	-12,6
Resultat före avskrivningar	7,5	0,8	6,7
Avskrivningar	-0,8	-0,8	0,0
Resultat	6,8	0,0	6,7

1. Statliga medel, KUR genererade 5 miljoner mer under 2022 än budgeterat då inte uppräknningen av de statliga medlen var kända vid budgetläggning för 2022.
2. I utfallet ingår intäkter som inte är budgeterade som ex EU-bidrag, ramprojekt företagsstöd och annan extern finansiering inom projektverksamhet.
3. I utfallet ingår 3,1 mnkr som inte är budgeterade som personalkostnader. Det avser löner för projekt inom Norrbottens museum, Norrbottensmusiken och Regionbiblioteket. Avser även löner för Regionala kulturskolasamordnarprojektet och frilansande musiker som fått ersättning via personalsystemet.

4. I utfallet ingår Länstrafikens prognosticerade underskott med 20,5 mnkr samt kostnader som inte är budgeterade som ingår i projektverksamheten och som finansieras med externa medel.
5. I utfallet ingår kostnader i projekt som inte varit budgeterade.

Avvikelse mot budget

(Tkr)	2022-12
Norrbottnensmusiken	2 500
Norrbottnens museum	2 900
Regionbiblioteket	650
Kulturbidrag	3 850
Kulturfrämjande verksamhet	550
Infrastruktur/kollektivtrafik	-5 350
Näringslivsutveckling	1 600
SUMMA	6 700

Investeringar

Under 2022 har Norrbottens museum och Norrbottensmusiken investerat för 0,3 miljoner kronor. Konst till regionkonsten har investerats för 0,7 miljoner kronor. Konstnärlig gestaltning har under 2022 genomförts inom Region Norrbotten.

Typ av investering (tkr)	Planerat 2022 (Ram 2022)	Utfall beslut före 2022	Utfall beslut 2022	Summa utfall 2022
Konst inkl konstnärlig gestaltning (1%)	500	500	200	700
Övriga inventarier	500	0	300	300
Totalt:	1 000	500	500	1 000

Anslag 1:1 Regionalt tillväxtarbete

För 2022 uppgår Region Norrbottens länsanslag till 132,9 miljoner kronor inklusive en kredit om 6,6 miljoner kronor. Årets budget för nya beslut beslutades till 148 miljoner kronor, vilket är något högre än 2021 som var 195 miljoner.

Åtgärd (mnkr)	Års-budget	Fattade beslut tom 2022-12	Utbetalt tom 2022-12
Regionalt företagsstöd inkl kommersiell service	50,0	51,1	49,3
Projektverksamhet	96,0	102,0	81,6
Uppföljning och utvärdering	2,0	2,0	2,0
SUMMA	148,0	155,1	132,9

Ägarstyrning – bolagens verksamhet

BD Pop AB

BD Pop AB startades 2011 och har sedan dess etablerat verksamheten regionalt, nationellt och internationellt samtidigt som man har arbetat med att stötta och stärka den regionala musikbranschen och dess brukare. Utöver de stödformer BD Pop erbjuder länets musikbransch, support och samproduktion, är personalens coachning av musiker, artister, låtskrivare, arrangörer etc en viktig insats för att musikbranschen skall utvecklas. I varje samproduktion bidrar BD Pop förutom eventuella ekonomiska insatser också med ca 200 timmars arbete för att stötta och hjälpa. Utöver de avtal som ingås med artister agerar personalen coacher för att hjälpa talanger att utvecklas.

Verksamhetsåret 2022 har inneburit en omstart av hela branschen efter Coronapandemin. Människor har kunnat mötas igen, arrangemang har startat upp och bolaget har därför bl a inrättat ett särskilt arrangemangsstöd för arrangörer som velat genomföra festivaler med regionala artister. Under året har bolaget också kunnat besöka och haft verksamhet i alla delägarkommuner i form av seminarier, workshops, rådgivning till talanger. Under året har utgivningar genomförts via tjänsten DigiNorth. Studion har nyttjats haft högt nyttjande, något under senare delen av året då artister prioriterat att åka ut och spela igen efter pandemin och därför prioriterat detta före inspelning i studio.

Under året har bolaget arbetat vidare i projektet BDSW Digital som syftar till att hitta nya arbetsformer och lösningar för distansöverbryggande teknik inom låtskrivning och musikproduktion, projektet genomförs tillsammans med Centrum för distansöverbryggande teknik inom Luleå Tekniska Universitet. Projektet har bland annat arrangerat en låtskrivarcamp med drygt 30 låtskrivare, producenter och artister från Norrbotten, London, Berlin, New York, Los Angeles och Nashville. Bolaget har även fått beviljat ett ERUF projekt - Lets Create music där EU medel tillförs regionen. Projektet ska arbeta med att möjliggöra säljbar och hållbar musikproduktion oberoende av geografisk placering. En virtuell musikstudio ska skapas och i en 5G-test-

bädd ska projektet arbeta med att minska hinder som fördröjning. Via forskning kommer även samverkans- och skapandeprocesser att utvecklas. Arbetet kommer att ske gränsöverskridande och platsberoende mellan musik-/spelindustrin, akademien och näringslivsutvecklare. Bolaget samarbetar även med föreningar, institutioner, bildningsförbund etc i hela länet för att utveckla kreativa näringarna. Allianser finns även med organisationer och företag i nationell och internationell musikbransch för att skapa goda förutsättningar för verksamma i länets musikbransch att nå ut med sin verksamhet. Bolaget har fortsatt samarbetat med Luleå tekniska universitet där personalen har verkat som utbildare i en utbildning inom gehörsbaserat musikskaapande.

Årsstämman beslutade under året att utse ny ordförande Lenita Ericsson efter Anders Granberg och övriga ledamöter omvaldes i sittande styrelse.

Energikontor Norr AB

Energikontor Norr har en stor andel projekt driven verksamhet med uppgift att ansöka om, driva och medverka i projekt som bidrar att nå regionens energi- och klimatmål. Bolaget utveckla och driver och deltar i samverkansprojekt. En stor del av arbetet handlar också om att hitta lämplig finansiering och att anpassa åtgärder efter det. Bolaget har under det första halvåret varit eller är aktiv i fjorton olika projekt. Samt är delaktig i sju nya projektansökningar varav fyra beviljats.

Bolaget har under året varit delaktiga i arbeten kring den planerade ökade elektrifieringen i Norrbotten. Under första halvåret genomfördes en presentation av kartläggning av det framtida elbehovet i Norrbotten. Bolaget är regional samordnare för Borgmästaravtalet och ger stöd till kommunerna bland annat genom att växla upp medel och driva projekt. Bolaget har gett stöd till mindre företag för att komma igång med sitt hållbarhetsarbete och få in detta i sin affärsstrategi och på så vis även bli mer konkurrenskraftiga. Arbeta har även gjorts för att koppla ihop aktörer med hållbarhetsutmaningar med företag som har lösningar på dessa utmaningar.

Bolaget har även etablerat ett nytt erbjudande till företag – minska energianvändning och sänka energikostnader via projektet Omställningslyftet. Projektet är en gemensam satsning från Tillväxtverket, RISE – Swedish Research Institutes, SISP – Sveriges Inkubatorer och Science Parks, Energikontoren Sverige, IUC – Industriellt Utvecklingscentrum och IVL – Svenska miljöinstitutet. Satsningen riktar sig främst till små- och medelstora företag med ambitionen att fler ska få kunskap om hur deras verksamheter kan bidra till klimatmålen, hitta nya affärsmöjligheter och få stöd för att genomföra konkreta åtgärder. Under hösten 2022 har företagen erbjudits behovsanalyser, workshops och startprogram för att stärka deras kompetenser.

Under året har även en pilotomgång av Klimatutbildning för Klimatledare startat. Klimatutbildningen är en del av det internationella projektet RE-

MARKABLE Climate Leaders och ska stärka ledare, inom exempelvis kommuner, och utbilda dem inom energi- och klimatområdet. En andra omgång av Klimatutbildningen planeras under mars/april 2023.

Årsstämman den 21 april 2022 beslutade att utse Tomas Sundqvist till ny ordförande efter Tomas Björnström och övriga ledamöter omvaldes i sittande styrelse. Tomas Sundqvist avsade sig dock uppdraget och Tomas Lejon utsågs till ny ordförande vid en extra bolagsstämma den 1 juli 2022

Filmpool Nord AB

Filmpool Nord är en regional filmorganisation vars uppdrag täcker film/tv/rörlig bild som bransch, näring, kulturellt uttryck och pedagogiskt verktyg. Bolaget investerar i film - och tv-produktion, samt ger personell och teknisk support till professionella, semiprofessionella, talanger, föreningar, pedagoger, barn och unga.

Filmåret 2022 var framgångsrikt för många av bolagets samproduktioner. Tv-serien Lasse-Majas detektivbyrå vann Kristallen, Sveriges främsta TV-pris, för årets bästa barnprogram. Bolaget nominerades till fyra guldbaggar för långfilmsdokumentären Historjá- stygn för Sapmi, bland annat för bästa film.

Under året spelades flera tv-serier och långfilmer in i Norrbotten. Tv-serien om Börje Salming filmades delvis i Kiruna och resten i Kanada. Fake patient, tv-serie, spelades in i Luleå och för första gången var det både ett norrbottniskt produktionsbolag, Iris Film, som stod bakom serien samt en regissör/manusförfattare Jon Blåhed, från Tärendö. Långfilmen, Ett sista race, en stjärnspäckad actionkomedi spelades in i Boden och Luleå och långfilmen Familjen Knyckertz och snutjakten spelades in i Luleå- en film som kom till efter förra årets framgångsrika julkalender om Familjen Knyckertz. Flera kortfilmer och dokumentärer spelades in under året, exempelvis dokumentärserien Vildmarksdivan. Tillsammans en fantastisk bukett med både publik, norrbottnisk och konstnärlig kvalitet. Inspelningarna resulterade i många artiklar och reportage i media.

Under året beslutades också om viktiga produktioner för kommande år, ex tv-serien Vargasommar som kommer att spelas in i Haparanda.

Bolagets samproduktion, dokumentären Radji, vann Tromsöpalmen som bästa film i sektionen Films from the North på den internationella filmfestivalen i Tromsö. Bolagets samproduktion You Can't Show My Face blev vald till Norrlands bästa kortfilm på Filmfest Sundsvall. Kortfilmen Älskling vann filmpriset Storspoven som bästa film på Umeå Europeiska Filmfestival i sektionen Perspektiv från norr. De samiska kortfilmerna Eadni och Ovias hade världspremiär på Biennalen i Venedig i slutet av augusti. Dokumentären Tystnaden i Sápmi gick upp på bio i hela landet och flera av bolagets

samproducerade dokumentärer visades på SVT, bl.a. Radji, Historjá – stygn för Sapmi, You Can't Show My Face och Mellanrum.

Filmpool Nord på turné i länet genomfördes både fysiskt på plats och digitalt, en visningsturné för att erbjuda norrbottningarna att se filmer som producerats i Norrbotten. Flera filmer visades i Porjus, Jokkmokk och Gällivare, film visades även vid andra evenemang i länet. Bolaget hade totalt 14 premiärer för kortfilm/dokumentär under året, ofta kompletterades visningarna med intervjuer.

Bolaget var med och arrangerade Norrbotten Media Week (NMW) där huvudgästen var Hans Rosenfeldt, författaren till Vargasommar, som blir tv-serie nästa sommar.

Bolaget stöttade flera filmfestivaler med arrangörsstöd och support till festivaler och filmaktiva. Exempelvis stöttade bolaget Artic Light filmfestival i Kiruna, Tromsø filmfestival, Norrlands shots i Sundsvall, Ljusglimt i Arjeplog och Luleå, Nattfestivalen i Korpilombolo, En hyllning till vatten i Harparanda, Kulturnatten i Luleå, Minoritetsfestivalen i Gällivare, NMW i Luleå, Folkets bio Luleå och Kajman i Piteå.

Bolagets investeringsrådgivning har ökat under året, bolaget har haft ett 50-tal konsultationer kring film och reklaminspelningar i länet.

Bolaget har, i nära samarbete med Kalix Folkhögskola bidragit till att Filmarbetarutbildningen på skolan samverkar med branschen och eleverna erbjuds bl. a. praktikplatser i bolagets samproduktioner. Detta för att jobba långsiktigt med bristen på filmarbetare. Eleverna har också kunnat söka finansiering för sina skolfilmer, bolaget har även haft dialog med teaterhögskolan om möjlig samverkan.

Bolaget arrangerade tävlingen Ung film i Norr där ungdomar mellan 16 och 26 år tävlade i två klasser med sina filmer. Vinnarna i Norrbotten gick sedan vidare till riksfinalen Novemberfestivalen i Trollhättan där 60 kortfilmer från 19 olika regioner tävlade. Två av bolagets filmer hyllades och fick priser.

Bolaget arrangerade en årlig filmarbetarträff för att skapa kontaktytor mellan filmarbetare i Norrbotten och produktionsbolag i hela Sverige. För första gången deltog även representanter för Netflix och Disney plus på filmarbetarträffen.

Under året infördes de efterlängttade produktionsincitamenten med ett tak på 100 miljoner SEK årligen på nationell nivå. Bolaget har, tillsammans med övriga branschaktörer, drivit frågan i under en längre tid, vilket innebär att fler svenska film- och tv-inspelningar kommer kunna stanna i Sverige och även att utländska filmprojekt kommer att kunna överväga Sverige som inspelningsplats.

Bolaget har fortsatt arbetat med Yrkesnämnden, som bolaget startat tillsammans med övriga branschaktörer. Yrkesnämnden verkar för kompetensförsörjning genom att främja kompetensutveckling, yrkesutbildning och rekrytering i bolagets sektor.

Årsstämman beslutade att välja om sittande styrelsen.

IT Norrbotten AB

Under de två senaste åren har Covid-19 och kriget i Ukraina visat hur viktig digital infrastruktur är för näringsliv och medborgare i Norrbotten. Detta är extremt viktigt vid kristider, vilket också medfört att bolaget verkar i en dlevis ny verklighet med nya krav och andra förutsättningar. Bolaget har fortsatt att tillsammans med stadsnäten och partners jobba hårt för att säkerställa tillräcklig kapacitet och god tillgänglighet i näten. Kommunernas nya gemensamma datacenterlösning, DCBD är färdiglevererad. En milstolpe i samverkan Norrbotten och användande av den gemensamma resursen i form av regionnätet. Kommunerna samarbetar i en effektiviseringsmodell. Även regionen finns som part, framförallt inom hälso- och sjukvård. En möjlighet till att skala upp framåt gällande Datacenterperspektivet, lagring, back-up m.m. Arbetet att tillsammans med kollegor i Västerbotten med en gemensam upphandling av internetaccess är slutförd. Nya leverantörer är i gång. Plan finns för fortsatt och utökad samverkan mellan regionen och bolaget avseende fortsatt bredbandskoordinering för att verka för uppfyllnad av statens bredbandsmål.

Bolaget bevakar områden och deltar i aktiviteter där det är viktigt att ur ett digitalt perspektiv positionera och framhålla Norrbottens strategiska betydelse på Nordkalotten, för Sverige och bolaget. Bolaget deltagit i utbildningar och informationstillfällen som Regionen anordnat för sina delägda bolag. Viktiga tillfällen att samordna utvecklingsarbetet med ägaren. IT Norrbotten är en naturligt deltagare i många samrådsforum i Norrbotten.

Bolaget har fortsatt engagemang inom den så kallade Stadshubsalliansen inom området IoT (sensorteknik, LoRa-nät). IT Norrbotten är medlem för 12 Norrbottenskommuners räkning, vilka på så sätt kan vara en del av utvecklingen inom IoT. Det här konceptet är ett tydligt exempel på hur digitalisering inte är tekniken i sig utan processen där vi effektiviserar verksamheter och höjer säkerhet och tillgänglighet.

Samarbetet med våra nordiska kollegor inom Easy Fibre löper vidare och utvecklas.

Bolaget har nått milstolpen att hela stadsnätssverige samverkar för att kunna tillhandahålla ETT rikstäckande fibernät i Sverige, den strukturen representerar mer än 50% av alla fibernät i Sverige. Det är en styrka för regionnäten, de lokala stadsnäten och för Sverige att kunna ha ett offentligt ägt rådigt fibernät. I samverkan mellan sex kluster sker försäljning på nationell nivå tillsammans i partnerskap. Klusterbildningen ger bolaget affärer, och en arena till kompetensutbyte och är en god förutsättning för att kunna tillhandahålla beredskap

och säkerhet. Klusterbildningen följer den nya civilförsvarsindelningen av Sverige.

Utöver ägardirektivet fortsätter bolaget arbetet med tre särskilda uppdrag:

- I samarbete med digitaliseringskoordinator och bredbandskoordinator hos Region Norrbotten, genomföra kommunikationsinsatser för ökad anslutningsgrad fiber för hushåll. Målsättningen med insatserna ska vara att uppnå statens och regionens bredbandsmål.
- Utföra beredskapsarbete inom sektorn telekom. Etablera en samordnad operativ övervakning och drift (NOC) av länets gemensamma samhällskritiska digitala infrastrukturer.
- Etablera ett rådigt ägt regionalt fibernät med norrbottnisk fiber som basresurs och ta fram ett nytt ramverk till upplåtelse och förvaltning av regionnätet.

Årsmötet beslutade att välja om sittande styrelse. I juni hölls en extra bolagsstämma där Ulrica Hammarström, Pajala valdes in som ny styrelseledamot efter avgående Anita Lindfors.

Investeringar i Norrbotten AB

Invest in Norrbotten exporterar kunskap och kännedom om Norrbottens affärsmöjligheter, och importerar etablerare och investerare till länet. I och med de stora etableringar och investeringar som planeras i Norrbotten, står vi nu inför nya utmaningar. Bolaget kommer fortsatt att arbeta proaktivt för att paketera Norrbotten som etablerings- och investeringsområde med internationellt fokus. Bolaget kan ha en tydlig roll att spela gällande arbetet att attrahera investerare, leverantörer, underleverantörer och kompetens kopplat till de gröna industrisatsningarna och de näringar som kompletterar och diversifierar för en hållbar tillväxt. Detta är ett arbete görs tillsammans med kommuner, region, regionala partners och representanter för de stora industrisatsningarna.

Bolagets prioriterade investeringsområden tar sin utgångspunkt i Norrbottens smart specialiseringsstrategi där den naturbaserade ekonomin (mineraler, skog, energi) utgör ryggraden varifrån konkurrenskraften byggs upp utifrån de konkurrensfördelar och styrkor som finns i relaterade näringar, exempelvis inom energiteknik, rymd, besöksnäring och test och demo. Tillgången till förnyelsebar energi är, trots de flaskhalsar som är på väg att uppstå på grund av de enormt stora investeringsprojekten, trots allt bättre i Norrbotten än på de allra flesta andra platser i världen. Bolagets övertygelse är att den gröna energin även i framtiden kommer att vara en viktig konkurrensfördel för Norrbotten och att vi genom att bredda perspektivet och tänka mer cirkulärt för att omfatta investeringar även i energisystemet som helhet inkl. lagring, transporter, infrastruktur och energiteknik. Ett exempel på detta är förädlingen av grön energi och vatten (naturbaserade resurser) till ammoniak som i sin tur kan användas som energibärare i transport och lagringslösningar av energi (energiteknik) och grönt bränsle (nya förädlade produkter med global exportpotential).

Bolaget har en uppdelning mellan regionala nytta och lokala nytta. Regional nytta: Bearbetning av investerare, den uppsökande verksamheten har kommit igång igen, dialog med fyra till fem bolag som arbetats med för att ta fram investeringsprospekt, investerare har hittats till två. Lokala nytta: Stötta ägar-kommunerna och arbeta med lärprocesserna. Arbetar för att bli mer proaktiva, har också uppdaterat lärprocesserna, bl.a. har det hållits en workshop i Arvidsjaur med kommunen där, bolagets arbete behöver anpassas utifrån mindre kommuner. Med gröna omställningen finns en risk för ökad polarisering, därför viktigt att jobba med mindre kommuner.

Bolaget har under året deltagit i Team Sweden Invests digitala möten där rapporten om investeringshinder varit en av punkterna som diskuterats och där bolaget bidragit med inspel. Under första halvåret 2022 genomfördes Joint Sweden Summit, den internationella främjarkonferens i Stockholm som Business Sweden arrangerat på regeringens uppdrag och med Demo North delvis som förlaga. Demo North Summit som genomfördes i juni har använts som plattform för påverkansarbetet gentemot beslutsfattare både inom regeringskansliet och externa aktörer.

Årsstämman beslutade att utse ny ledamot Jonas Söderberg, övriga ledamöter omvaldes i sittande styrelse.

Almi Företagspartner Nord AB

Det gångna året har varit utmanande år med tvära kast i omvärlden där företag återigen varit tvungna att anpassa sig efter nya förutsättningar. Den 9 februari hävdades pandemirestriktionerna och två veckor senare startade Ryssland krig i Ukraina som fortsätter, bland annat med ökade energipriser och stigande inflation.

Företagen som bolaget kommit i kontakt med under 2022 har till stor del kunnat anpassa sina verksamheter efter de nya förutsättningarna. Under senare delen av 2022 har det börjat bli påfrestande för en del företag, framför allt energikrävande verksamheter och handel.

Under året har bolaget genomfört fler insatser än tidigare avseende hållbarhet och hållbar tillväxt. Bolaget kan också konstatera att högre andel av insatserna har gått till företag som ägs/drivs av kvinnor än tidigare. Andelen uppgår till 35 % av insatserna fördelat på 37 % affärsutveckling och 30 % finansiering.

Insatserna är relativt jämnt fördelade över bolagets geografi under 2022. Nominellt görs flest insatser i de större kommunerna med flest antal företag. I en jämförelse per kommun och med hänsyn tagen till antalet företag i kommunen ser fördelningen lite annorlunda ut vilket vittnar om att Almi Nords insatser når hela Norr- och Västerbotten.

Bolaget har haft en positiv utvecklingen under 2022 avseende kundnöjdhet, vilket resulterat i en NPS (Net Promoter Score) på 59 vilket är över den nivå vi hade som målsättning för året och högre än såväl 2020 som 2021. NPS

mäter i vilken utsträckning kunder rekommenderar Almi till andra. Främst är det bemötandet och kompetensen hos rådgivaren som är det som lyfts fram i undersökningen vilket ger oss en väldigt fin grund att ta avstamp från inför kommande år.

Bolagets fokus kommer fortsatt ligga på att effektivt kunna möta det behov och efterfrågan avseende hållbar affärsutveckling och finansiering. Bolaget räknar med att 2023 sannolikt kommer att innebära utmaningar i fortsatt osäkert omvärldsläge och ökade kostnader.

Arctic Business Incubator AB

Under året har bolaget träffat runt 130 innovatörer och entreprenörer, arbetat med 34 team med tidiga affärsidéer och totalt 24 bolag. Dessa bolag har under året attraherat totalt strax under 50 MSEK i kapital. Året startade med att en stor del av verksamhet genomfördes på distans. Det var svårt att nå ut mot olika målgrupper men i takt med att Covid pandemin lade sig så har i stora drag verksamheten kunnat återgå till det normala.

Förutom grundverksamheten med att skapa hållbara innovativa startups så har bolaget fortsatt med sin strategi att utveckla olika sektorsatsningar för att öka nationell och internationell attraktion av startups och investeringar. Arbetet runt rymd har fortsatt med Europeiska rymdorganisationen eller European Space Agency Centre Sweden - ESA BIC Sweden, Space Innovation Forum - RIT2 projektet. T.ex. arrangerades Space Investment & Talent (kapital och jobb-mässa) på Luleå Science Park med deltagare från hela Norden. Bolaget har tillsammans med Piteå Science Park genomfört en förstudie runt att jobba med 'öppen innovation' inom fiberkompositer (Composite Labs) som nu under 2023 kommer övergå till ett första genomförande år. Bolaget har även inom Northern Spin-off projektet fått mycket bra resultat med att låta student-team utvärdera 18 olika produkt- och affärsidéer ur existerande industri i Norrbotten och detta har lett till skapande av 8 nya produkter och 6 helt nya bolag.

Bolaget har även fortsatt förvalta två affärsängelbolag; Arctic Ventures (AV) Ett och Två. AV1 är nu under avveckling (arbetar med att sälja innehav och återbetala pengar till delägare) och AV2 investerar i de bolag som antas till inkubatorn under 2022 och plan är att AV3 kommer startas under sommaren/hösten 2023..

Norrbotten AB

Norrbotten AB är en juridisk och organisatorisk plattform som driver kravet på full finansiering för byggande till Skellefteå samt full finansiering för fortsatt planering till Luleå. Arbetet sker i nära samarbete med intresseorganisationen Norrbotten AB-gruppen. När projektet Norrbotten AB går in i en ny, produktionsinriktad fas, behöver frågan om hur regionerna ska formera sitt arbete planeras. Hur länge finns det ett behov av att ha två organisationer, Norrbotten AB-gruppen och Norrbotten AB.

Återrapportering av uppdrag från Runplanen

Regionala utvecklingsnämnden särskilda uppdrag från strategisk planen 2022-2024:

Färdigställa den år 2019 påbörjade omställningen för en ekonomi i balans. En kontinuerlig process som innebär såväl kostnadsminskningar som intäkt-sökningar. (RS, RUN).

Bedömningen är att detta arbete är klart eftersom att organisationen är fastställd och att de ekonomiska effektiviseringar som ålagdes nämnden är verkställda.

Omställningen ska leda till en modernare organisation som ökar delaktigheten för medarbetare. (RS, RUN).

Bedömningen är att detta arbete är delvist klart med tanke på att enheterna näringsliv och samhällsplanering slogs ihop och att den kulturfrämjande enheten lagdes direkt under kulturchefen. Det som återstår är färdigställandet av en genomlysning av kulturinstitutionerna.

Säkerställa tillgången till ökad beredskap för framtida kriser (RS, RUN).

Ett pågående arbete där regionala utvecklingsnämnden som ett led i detta har ställt sig bakom den regionala livsmedelsstrategi, Nära mat, som bland annat syftar till att öka den regionala självförsörjningen.

Fortsätta utveckla förslag i samverkan med länets kommuner om hur kollektivtrafiken och myndighetsutövningen i Norrbotten kan utformas utifrån ansvar och organisation. (RS, RUN).

Ett pågående arbete där den Regionala kollektivtrafiksmyndigheten arbetar fram en ny trafikkarta och trafikförsörjningsprogram. När det gäller myndighetsutövningen är Region Norrbotten engagerat i sammanslutningen AGON (Accelererad grön omställning i Norrbotten) vars syfte är att genom dialog och samverkan effektivisera de samhällsprocesser som kräver tillståndsprövningar.

Prioritera satsningar inom regional utveckling baserad på de stora investeringarna i länet. (RS, RUN)

Beslutet om en satsning på den regionala utvecklingen är taget vilket innebär en ekonomisk utökning till Regionala utvecklingsavdelningen om samman taget 16,5 miljoner. 10 miljoner på kulturen och 6,5 miljoner på enheten för

näringsliv och samhälle. Uppdraget är delvis genomfört. Medlen till kulturen har genererat satsningar för året 2022 och en plan för kommande år tas nu fram. Satsningen på näringsliv och samhälle har inte verkställts.

Utreda och prioritera satsningar inom kulturen. (RS, RUN)

Uppdraget är delvist uppnått. En plan för satsningar är framtaget men inte beslutat för åren som kommer.

Implementera jämställdhetsstrategin i styrande dokument. (RS, RUN)

Ett pågående arbete som kommer att komma till uttryck i den RUN-plan som ska gälla för 2023.

Integrera Regional överenskommelse om samverkan slutet mellan Region Norrbotten, civilsamhället och Länsstyrelsen i verksamheternas styrande dokument. (RS, RUN).

Uppdraget har delvist uppnåtts genom pågående insatser från kulturenheten som stödjer civilsamhällets aktörer i deras projekt och genom samverkans- ytor mellan Region Norrbotten och civilsamhället.